

TOÀ ÁN NHÂN DÂN TỐI CAO CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 496/TANDTC-PC

V/v trả lời kiến nghị cử tri gửi tới
Quốc hội trước kỳ họp thứ 2,

Quốc hội khóa XV

VĂN PHÒNG ĐOÀN QUỐC HỘI

VÀ HĐND TỈNH TÂY NINH

Số:
ĐẾN Ngày 26/01/2022

Tòa án nhân dân tối cao nhận được kiến nghị của cử tri tỉnh Tây Ninh do Chuyển:..... Ban Dân nguyện Ủy ban Thường vụ Quốc hội chuyển đến theo Công văn số 418/BDN ngày 02/11/2021. Tòa án nhân dân tối cao trân trọng cảm ơn Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Tây Ninh đã phản ánh kiến nghị của cử tri đối với hoạt động của Tòa án nhân dân. Sau đây, Tòa án nhân dân tối cao xin được trả lời nội dung kiến nghị như sau:

1. Đề nghị sớm có văn bản hướng dẫn về việc cản trở người thi hành công vụ đến mức độ nào thì bị xử lý trách nhiệm hình sự (quy định tại khoản 1 Điều 330 của Bộ luật Hình sự). Việc cản trở dẫn đến gây thương tích cho người thi hành công vụ thì xử lý như thế nào. Vì tại Điều 134 của Bộ luật Hình sự có tình tiết định khung là phạm tội đối với người đang thi hành công vụ hoặc vì lý do công vụ của nạn nhân, dẫn tới việc áp dụng pháp luật về **Tội chống người thi hành công vụ vẫn chưa thống nhất.**

Thực hiện nhiệm vụ được Quốc hội giao, trong thời gian qua, Tòa án nhân dân tối cao đã nghiên cứu xây dựng, ban hành nhiều nghị quyết của Hội đồng Thẩm phán, án lệ, giải đáp và công văn nghiệp vụ để hướng dẫn, bảo đảm áp dụng thống nhất các quy định của Bộ luật Hình sự trong xét xử. Đối với quy định tại Điều 134, Điều 330 và các quy định khác của Bộ luật Hình sự, trong thời gian tới, thông qua công tác tổng kết thực tiễn và giám đốc việc xét xử, Tòa án nhân dân tối cao sẽ tiếp tục nghiên cứu, ban hành các văn bản hướng dẫn, bảo đảm áp dụng thống nhất pháp luật trong xét xử theo đúng quy định tại khoản 2 Điều 3 của Nghị quyết số 41/2017/QH14 ngày 20/6/2017 của Quốc hội.

2. Về “Tội Đánh bạc” quy định tại Điều 321 của Bộ luật Hình sự. Hiện nay chỉ có Nghị quyết số 01/2010/NQ-HĐTP ngày 22/10/2010 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao hướng dẫn về việc xác định tiền, giá trị hiện vật dùng đánh bạc. Tuy nhiên, Nghị quyết chưa hướng dẫn rõ thuật ngữ “nhiều người cùng tham gia đánh bạc với nhau” quy định tại điểm a khoản 4 Điều 1 của Nghị quyết dẫn đến khó khăn trong việc nhận thức pháp luật. Trường hợp “nhiều người cùng tham gia đánh bạc với nhau” là cùng ngồi chung 01 chiếu bạc và ăn thua lỗ nhau thì mới được áp dụng điểm a, khoản 4, Điều 1 của Nghị quyết hay chỉ cần ngồi chung 01 chiếu bạc thì áp dụng. Bởi vì trên thực tế, có nhiều hình thức đánh bạc, mặc dù ngồi cùng chiếu bạc nhưng những người đánh bạc không ăn thua lỗ nhau mà chỉ ăn thua với nhà cái. Ví dụ: Đánh bài cào, xóc đĩa, bài binh thủ cái,... các hình thức đánh bạc này có tính chất ăn thua giống như chơi số đề, cá độ bóng đá, cá độ đua ngựa quy định tại điểm b, khoản 4 Điều 1 của Nghị quyết nhưng lại cùng ngồi chung 01 chiếu

Hà Nội, ngày 31 tháng 12 năm 2021

bạc. Do đó, việc áp dụng pháp luật đối với trường hợp này còn gặp nhiều khó khăn khi xác định tiền, giá trị hiện vật dùng đánh bạc.

Nhiều nội dung hướng dẫn của Nghị quyết số 01/2010/NQ-HĐTP ngày 22/10/2010 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao đã được Bộ luật Hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017) quy định. Mặt khác, theo quy định tại Điều 154 của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật và Quyết định số 355/QĐ-TANDTC ngày 08/10/2021 của Tòa án nhân dân tối cao về việc công bố danh mục văn bản quy phạm pháp luật hết hiệu lực toàn bộ thuộc lĩnh vực của Tòa án nhân dân tối cao thì Nghị quyết số 01/2010/NQ-HĐTP nêu trên đã hết hiệu lực thi hành.

Để bảo đảm áp dụng thống nhất pháp luật, tháo gỡ vướng mắc trong thực tiễn xét xử, Tòa án nhân dân tối cao đã xây dựng và ban hành nhiều nghị quyết của Hội đồng Thẩm phán, án lệ, giải đáp, trong đó có các giải đáp như: Giải đáp số 01/GD-TANDTC ngày 25/7/2016 (mục số 04 phần I), Công văn số 89/2020/TANDTC-PC ngày 30/6/2020 (mục 13 phần I) hướng dẫn người thực hiện hành vi tổ chức đánh bạc cho 10 người nhưng tổng số tiền thu trên chiếu bạc dưới 05 triệu đồng thì vẫn phải chịu trách nhiệm hình sự về tội “Tổ chức đánh bạc”.

Trong thời gian tới, trên cơ sở tổng kết thực tiễn, giám đốc việc xét xử, Tòa án nhân dân tối cao sẽ tiếp tục nghiên cứu ban hành văn bản hướng dẫn áp dụng Điều 321 của Bộ luật Hình sự nếu xét thấy cần thiết.

3. Tại khoản 1 Điều 134 của Bộ luật Tố tụng hình sự quy định về “Tính thời hạn” như sau: “Khi tính thời hạn theo tháng thì thời hạn hết vào ngày trùng của tháng sau; nếu tháng đó không có ngày trùng thì thời hạn hết vào ngày cuối cùng của tháng đó; nếu thời hạn hết vào ngày nghỉ thì ngày làm việc đầu tiên tiếp theo được tính là ngày cuối cùng của thời hạn. Khi tính thời hạn tạm giữ, tạm giam thì thời hạn hết vào ngày kết thúc thời hạn được ghi trong lệnh, quyết định. Nếu thời hạn được tính bằng tháng thì 01 tháng được tính là 30 ngày.”. Thực tiễn áp dụng hiện nay đang có 02 quan điểm: (1) Khi tính thời hạn theo tháng thì thời hạn hết vào ngày trùng của tháng sau; (2) Khi tính thời hạn tạm giữ, tạm giam thì thời hạn hết vào ngày kết thúc thời hạn được ghi trong lệnh, quyết định. Nếu thời hạn được tính bằng tháng thì 01 tháng được tính là 30 ngày. Để nghị hướng dẫn thống nhất việc áp dụng pháp luật về cách tính thời hạn tạm giam theo Điều 134 Bộ luật Tố tụng hình sự.

Khoản 1 Điều 134 của Bộ luật Tố tụng hình sự đã quy định cụ thể về thời hạn tạm giam, tạm giữ. Theo đó, khi tính thời hạn tạm giữ, tạm giam thì thời hạn hết vào ngày kết thúc thời hạn được ghi trong lệnh, quyết định. Nếu thời hạn được tính bằng tháng thì 01 tháng được tính là 30 ngày.

4. Thẩm quyền ban hành quyết định thay thế biện pháp ngăn chặn trong trường hợp vụ án có nhiều bị can, sau khi hết thời hạn quyết định việc truy tố theo quy định thì phát sinh trường hợp bị can đang tạm giam bị bệnh, cần phải điều trị trong thời gian dài, không thể tiếp tục tạm giam và đủ điều kiện thay thế biện pháp ngăn chặn khác.

Điều 240 của Bộ luật Tố tụng hình sự quy định Viện kiểm sát phải ban hành một trong những quyết định nêu tại khoản 1 Điều 240 khi kết thúc thời hạn

quyết định việc truy tố. Theo quy định tại Điều 244 của Bộ luật Tố tụng hình sự thì trong thời hạn 03 ngày kể từ ngày ra bản cáo trạng, Viện kiểm sát phải chuyển hồ sơ vụ án và bản cáo trạng đến Tòa án; trường hợp vụ án phức tạp thì thời hạn chuyển hồ sơ vụ án và bản cáo trạng đến Tòa án có thể kéo dài nhưng không quá 10 ngày, do đó, trường hợp bị can đang tạm giam bị bệnh, phải điều trị trong thời gian dài và không thể tiếp tục thi hành biện pháp tạm giam thì Viện kiểm sát cần phải chuyển hồ sơ vụ án, bản cáo trạng để Tòa án xem xét, quyết định thay đổi biện pháp ngăn chặn.

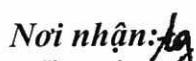
5. Điều 296 của Bộ luật Tố tụng hình sự quy định trong quá trình xét xử, khi thấy cần thiết, Hội đồng xét xử có thể triệu tập Điều tra viên, những người khác đến phiên tòa để trình bày các vấn đề có liên quan đến vụ án, nhưng chưa quy định cụ thể về tư cách tham gia tố tụng; quyền và nghĩa vụ của nhóm người này. Thực tế, khi Tòa án triệu tập nhưng họ không đến, ảnh hưởng đến việc giải quyết vụ án. Để nghị quy định cụ thể tư cách tham gia tố tụng của nhóm người này.

Nội dung kiến nghị này là khó khăn, vướng mắc cần phải sửa đổi, bổ sung quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự. Trong thời gian tới, Tòa án nhân dân tối cao sẽ kiến nghị Quốc hội xem xét sửa đổi, bổ sung nếu xét thấy cần thiết.

6. Đề nghị liên ngành hướng dẫn nội dung tại phần thứ ba của Bộ luật Tố tụng hình sự quy định về truy tố không quy định về giới hạn truy tố của Viện kiểm sát theo đề nghị truy tố của Cơ quan điều tra nên khi Cơ quan điều tra đề nghị Viện kiểm sát truy tố bị can theo khoản 1 nhưng quá trình nghiên cứu hồ sơ xác định bị can phạm tội theo khoản 2 thì Viện kiểm sát truy tố bị can theo khoản 2 có được hay không, vì trường hợp này cũng không thuộc các trường hợp phải trả hồ sơ điều tra bổ sung theo quy định tại khoản 1 Điều 245 của Bộ luật Tố tụng hình sự.

Nội dung kiến nghị của cử tri là khó khăn, vướng mắc trong quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự và liên quan đến việc thực hiện thẩm quyền của Cơ quan điều tra và Viện kiểm sát. Trong thời gian tới, Tòa án nhân dân tối cao sẽ kiến nghị Quốc hội xem xét sửa đổi, bổ sung và kiến nghị Viện kiểm sát nhân dân tối cao (cơ quan chủ trì nghiên cứu, xây dựng Bộ luật Tố tụng hình sự) giải thích, hướng dẫn nội dung này nếu xét thấy cần thiết.

Trên đây là trả lời của Tòa án nhân dân tối cao đối với kiến nghị của cử tri tỉnh Tây Ninh. Một lần nữa, Tòa án nhân dân tối cao trân trọng cảm ơn sự quan tâm của cử tri, Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Tây Ninh và mong muốn sẽ tiếp tục nhận được sự quan tâm hơn nữa của cử tri, Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Tây Ninh đối với công tác của Tòa án nhân dân trong thời gian tới./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ban Dân nguyện;
- Lưu: VT, Vụ PC&QLKH-P1.

CHÁNH ÁN

